

Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluverkon kehittämissuunnitelman toteuttaminen Pohjois-Kuusankoski Pilkanmaa

6199/12.00.00/2023

Kasvatus- ja opetuslautakunta 11.01.2024 § 3

Valmistelija: kasvatus- ja opetusjohtaja Vesa Toikka, puh. 020 615 3831, vesa.toikka(at)kouvola.fi

Perusopetuksen kehittämissuunnitelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 11.11.2019 § 121. Valtuuston päätöksessä todetaan lautakunnan toimivan toimeenpanevana elimenä. Kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyi 27.9.2023 § 72 vuoden 2024 talousarvion ja vuosille 2024–2027 talous- ja henkilöstösuunnitelman, jossa linjattiin tulevat sopeutustoimet annettuun kehykseen pääsemiseksi. Sopeutustoimet sisältävät palveluverkkopäätöksiä, jotka ovat perusopetuksen kehittämissuunnitelmassa suunniteltu toteutettavaksi vasta uusien rakennusten valmistuttua. Varhennettuun päätöksentekoon on vaikuttanut oppilasmäärien ennustettua jyrkempi lasku vuoteen 2030 mentäessä.

Palveluverkon ohjausryhmä on nimetty kasvatus- ja opetuslautakunnassa 19.10.2023 § 80 valmistelemaan kasvatuksen ja opetuksen toimialan palveluverkkoesitystä Pohjois-Kuusankosken ja Utti-Kaipiainen alueiden osalta.

Ohjausryhmän puheenjohtajana toimi kasvatus- ja opetuslautakunnan puheenjohtaja Christa Carpelan. Muut nimetyt jäsenet olivat Juhani Palmros, Sanna Jacksen, Laila Uljas sekä kaupunginhallituksen edustaja Kirsi Kekki ja viranhaltijat sivistysjohtaja Veikko Niemi, kasvatus- ja opetusjohtaja Vesa Toikka, opetuspalvelupäällikkö Johanna Lindstedt, varhaiskasvatuspäällikkö Helena Kuusisto ja kehittämisvastaava Kia Ojanen (sihteeri). Ohjausryhmän jäsenet Juhani Palmros ja Kirsi Kekki olivat estyneitä osallistumaan ohjausryhmän toimintaan ja heidän tilalleen nimettiin kasvatus ja opetuslautakunnan varapuheenjohtaja Garita Sundström ja kaupunginhallituksen edustajana Miia Witting. Ohjausryhmä on kokoontunut neljä kertaa lokakuun 2023 ja joulukuun 2023 välisenä aikana. Ohjausryhmä on tutustunut kiinteistöjen kuntoon, kuljetuksiin sekä tuleviin opetusjärjestelyihin asiantuntijoiden esityksestä. Utti-Kaipiainen osalta tarkastelu käsittää sekä varhaiskasvatuksen että perusopetuksen. Pohjois-Kuusankosken alueen tarkastelu kohdistuu perusopetuksen oppilaiden ohjaamiseen.

Ennakkovaikutusten arviointi on laadittu Pilkanmaan koulusta ja siinä on arvioitu nykytilan lisäksi vaihtoehtoa, jossa koulun oppilaat siirrettäisiin Keskustan kouluun. Osana ennakkovaikutusten arviointia on tehty

lapsivaikutusten arviointi. Kuntalaiskuuleminen järjestettiin 29.11.2023 ja henkilöstön kuulemistilaisuus Pilkanmaan kouluilla marraskuussa 2023. Lisäksi kuntalaisille oli avoinna palveluverkkoa käsittelevä kuntalaiskysely 16.-27.11.2023. Ennakkovaikutusten arviointia on esitelty kasvatus- ja opetuslautakunnalle 13.12.2023.

Kuntalaisten ja asianosaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista on siten huolehdittu hallintolain 41 §:n ja kuntalain 22 §:n mukaisesti. Kasvatus- ja opetuslautakunnalla on harkintavaltaa opetuksen järjestämipaikkojen suhteen. Kunnalla ei ole lakiin perustuvaa velvollisuutta järjestää perusopetusta tietyllä etäisyydellä oppilaiden kotoa huomioon ottaen oppilaan koulumatkan ajallinen pituus, joka on perusopetuslaissa määritelty.

Pilkanmaan koulu

Kasvatus- ja opetuslautakunta on hyväksynyt Kuusankosken yhtenäiskoulun hankesuunnitelman 26.01.2022. Kuusankosken yhtenäiskoulu on suunniteltu olevan valmis käyttöön otettavaksi 2027. Kuusankosken yhtenäiskouluun on ollut tarkoitus yhdistää Naukion yhtenäiskoulu, Hirvelän koulu, Pilkanmaan koulu ja Kymintehtaan koulun yläkouluopetus sekä vaativan erityisen tuen oppilaita Kuusankoski-Jaala alueelta.

Pilkanmaan koulussa opiskelee lukuvuonna 2023–2024 vuosiluokilla 1–6, 58 oppilasta. Opetus järjestetään kolmessa opetusryhmässä, yhdysluokkaopetuksena. Oppilaista tällä hetkellä kahdeksan ovat kuljetusoppilaita. Pilkanmaan koulu muodostuu koulurakennuksesta ja erillisestä ruokalarakennuksesta. FCG ja Kouvolan kaupungin tilapalvelut ovat arvioineet koulurakennuksen kunnan erittäin huonoksi, eikä peruskorjausta suositella.

Ohjausryhmälle on valmisteltu vaihtoehtoa, jossa Pilkanmaan koulun oppilaat siirretäisiin Kuusankoskella sijaitsevaan Keskustan kouluun. Keskustan koulussa opiskelee lukuvuonna 2023–2024 vuosiluokilla 1–6, 194 oppilasta. Keskustan koulussa on musiikkiluokkatoimintaa vuosiluokilla 3–6. Lisäksi koulussa toimii kaksi alueellista pienryhmää. Svenska Skolan on hallinnollisesti yhdistetty Keskustan kouluun. Mikäli Pilkanmaan nykyiset oppilaat siirtyisivät Keskustan kouluun, muodostuisi Keskustan koulusta noin 265 oppilaan alakoulu.

Keskustan kouluun siirtyminen lisäisi alueella tarvittavien koulukuljetusten määrää. Arvioitaessa lukuvuoden 2024–2025 koulukuljetustarvetta, koulukuljetusoikeus olisi noin 30 oppilaalla, joista suurin osa voisi hyödyntää julkisia linjavuoroja. Pohjois-Kuusankosken joukkoliikennejärjestelyitä tarkastellaan kokonaisuutena kasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkopäätöksen jälkeen. Pilkanmaan alueella asuvia koulutulokkaita voidaan ohjata myös Naukion yhtenäiskouluun, mikä vähentäisi kuljetusoppilaiden määrää. Tämä mahdollistaisi

tiivimmän joustavan esi- ja alkuopetuksen toteuttamisen kumppani- tai ystäväryhmissä.

Pilkanmaan oppilaiden mahdollinen siirtyminen ei aiheuttaisi Keskustan koulussa lisäresursoinnin tarvetta, vaan tällä hetkellä Pilkanmaan koulussa työskentelevillä viranhaltijoilla olisi mahdollisuus siirtyä opettamaan Keskustan kouluun. Keskustan koulun nykyiset tilat ovat kasvaneellekin oppilasmäärälle riittävät, eikä merkittävää lisäinvestointia tarvitsisi tehdä. Kustannussäästöjä saataisiin Pilkanmaan kiinteistön ylläpitokuluista (139 373 €) ja henkilötyövuosivähennyksistä (2,6 htv). Opetushenkilöstöön kohdistuisi yhden henkilötyövuoden vähennys. Opetushenkilöstön eläkepoistumaa pystytään hyödyntämään paremmin koulujen yhdistämisen myötä.

Pilkanmaan koulun oppilaiden siirtyessä Keskustan kouluun perusopetuksen henkilökunnalla on mahdollisuus siirtyä opettamaan ja toimimaan yhden ikäluokan luokissa ja ryhmissä. Yhdysluokkarakenne purkautuisi niin Pilkanmaan kuin Keskustankin koulussa (Keskustan koulussa yhdysluokka 3–4 lk.). Keskustan koulun oppilasmäärän kokonaiskasvu lisäisi pedagogista tarkoituksenmukaisuutta ja mahdollistaisi esimerkiksi rinnakkaisluokkatoiminnan sekä lisäisi oppilaiden ikätovereiden määrää. Lisäksi suuremassa koulussa henkilöstön vahvuuksia voidaan hyödyntää nykytilannetta paremmin esimerkiksi taito- ja taideaineissa.

Vaikutusten ennakoarviointi (EVA):

EVA tehty. Yhteenveto **liitteenä**.

Kuntalaiskuuleminen muistio 29.11.2023, Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluverkon kehittäminen 2024 ja Pilkanmaan kyläyhdistys ry:n hallituksen vetoamus Pilkanmaan koulun puolesta ovat **liitteinä**.

Lisätietoja: kasvatus- ja opetusjohtaja Vesa Toikka, puh. 020 615 3831, vesa.toikka(at)kouvola.fi, opetuspalvelupäällikkö Johanna Lindstedt, puh. 020 615 7173, johanna.lindstedt(at)kouvola.fi

Sivistysjohtajan ehdotus:

Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää, että

Pilkanmaan koulu lakkautetaan 1.8.2024 alkaen ja oppilaat siirtyvät pääsääntöisesti Keskustan kouluun.

Asian käsittely:

Keskustelun aikana jäsen Lasse Ahola teki esityksen.

”Ehdotan, että kunnioitetaan vanhaa kouluverkkopäätöstä niin, että Pilkanmaan ja Hirvelän koulut säilytetään siihen asti, uusi Naukion yhtenäiskoulu rakennetaan.

Aiemmin tehtyjä päätöksiä ei ole syytä kumota. Kerran päätettyjä asioita ei ole syytä repiä auki ja aiheuttaa turhaa huolta, myös vakavaa resurssipulaa jo muutenkin aliresurssoidun opetushenkilöstön ylikuormittamiseksi. Tämän kaltaisilla päätöksillä pitää olla em. syystä johtuen myös aikaa huolelliseen valmistautumiseen ja muutoksen tekemiseen. Nyt näin ei ole. Koulujen kustannuksista puhuttaessa puhutaan kiinteistökustannusten osalta nk. sisäistä vuokrista. Nämä jaotellaan sekä ylläpitovuokraan että pääomavuokraan. Ylläpitovuokra on konkreettiseen kiinteistön ylläpitämiseen suunnattua rahaa, sisältäen esim. lämmityksen, sähköt ja kiinteistönhoitamisen.

Pääomavuokraan sisältyy rakennuksen korjausvastike (jota ei kuitenkaan käytetä täysimääräisesti rakennuksen kunnossapitoon, muutenhan kiinteistöt pysyisivät huippukunnossa), pääoman tuottovaatimuksen mukainen korko ja maanvuokra. Nämä rahat palautuvat kaupungille eli kiertävät taskusta toiseen. Sisäisten vuokrien suuruudesta päättää kaupunginhallitus. Se on siis hallinnollinen päätös.

Näitä rahoja kuitenkin – vaikka eivät oikeasti ole juurikaan kaupungin kassasta pois – käytetään perusteluina sille, miksi tietyn rakennuksen ylläpito on niin kallista.

Kustannuksia miettiessä kyseessä on siis eräänlainen placebo-raha, koska se ei ole todellinen kuluerä verrattaessa esim. lämmitykseen.

Jos säästöjä siis haetaan, ne voisi aloittaa näistä omaan harkintaan perustuvista kuluista ja vasta kun ne on pienennetty vastaamaan todellisia käyttökustannuksia, harkita uudelleen koulujen lakkauttamista etuajassa vastoin aiempaa kaupunginvaltuuston tekemää päätöstä koulujen palveluverkkorakenteesta.”

Esitystä ei kannatettu.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan päätös:

Kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyi sivistysjohtajan päätösehdotuksen.

Jäsen Lasse Ahola jätti päätökseen eriävän mielipiteen.

Kasvatus- ja opetuslautakunta myönsi asiakasvastaava Sari Keskiselle ja kehittämisvastaava Kia Ojaselle läsnäolo- ja puheoikeuden. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn ajan.
